

010000, Нұр-Сұлтан к., Бейбітшілік к-сі, 11 үй
тел.: 55-66-31, 55-66-35, факс: 55-72-94

№
20.04.2021 № 2 ге

010000, г. Нур-Султан, ул. Бейбитшилик, 11
тел.: 55-66-31, 55-66-35 факс: 55-72-94

**Тұрақты комиссияның
2021 жылғы 20 сәуірдегі
қаулысы**

**Техникалық және кәсіптік
білім беру түлектерін дуальді
оқытуды дамыту және іске
асыру және жұмысқа
орналастыру туралы**

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының әлеуметтік-мәдени даму мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы «Техникалық және кәсіптік білім беру түлектерін дуальді оқытуды дамыту және іске асыру және жұмысқа орналастыру туралы» ақпаратты тыңдал және талқылап, жергілікті атқарушы орган бұл бағытта нақты жұмыстар жүргізіп жатқанын атап өтті.

Қазіргі уақытта техникалық және кәсіптік білім беру (бұдан әрі – ТжКБ) жүйесінің білім беру қызметтерін жалпы 26 492 адамды қамтитын 34 колледж ұсынады, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша 14 085 (53,3 %).

Дуальді оқытуға қаланың 189 кәсіпорнын тарта отырып, 3575 студентті қамти отырып, 34 мамандық және 60 біліктілік бойынша 26 колледж тартылды. Дуальді оқыту шенберінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша ТжКБ ұйымдары студенттерінің үлесі – 24,7 % (3 462 адам). 2020 жылы дуалды оқыту бойынша 377 адам бітіріп шықты.

Дуальді оқыту енгізілген мамандықтар тізбесін құрылышы және теміржол мамандықтары, сервис және қызмет көрсету, коммуналдық шаруашылық және электрмен жабдықтау, білім беру, медицина және фармацевтика және т.б. құрайды.

Нұр-Сұлтан қаласы Кәсіпкерлер палатасының тізіліміне енгізу және жеке сәйкестендіру нөмірін беру арқылы дуальді оқыту бойынша 3 575 үшжақты шарт жасалды. Жұмыс берушілер оқу жоспарларын әзірлеуге тікелей қатысады, өз ұсыныстары мен толықтыруларын енгізеді. Дуальді формадағы сағаттардың арақатынасы практикалық оқытудың 60% (80%), ал теориялық оқытудың 40% бөлігін (20%) құрайды.

Орта есеппен бір оқу орны 30 кәсіпорынмен шарт жасасады.

2020 жылы өнірлік кәсіпкерлер палатасы ұйымдастырған онлайн режимде 100-ден астам оқытушы мен өндірістік оқыту шеберлері

000103

тағылымдамадан өтті, өндірісте 255 тәлімгерлік мектебі базасында оқудан өтті.

2020 жылы қала колледждерінде 6 603 адам оқып шықты, 6 081 адам жұмысқа орналастырылды және жұмыспен қамтылды (92%), оның ішінде 4 091 адам жұмысқа орналастырылды (61,9 %), ЖОО мен колледждерге 1 352 адам түсті (20,5 %); Қарулы Күштер қатарына 435 адам шақырылды (6,6 %); республикадан тыс жерлерге 75 адам шықты (1,1 %); бала тууга байланысты демалысқа 128 адам шықты (1,9 %); 522 адамның тұрақты жұмысы жоқ (7,9%). Дуальді оқыту бойынша білім алған тұлектердің жұмысқа орналасу деңгейі - 91% (2019 жылы 86,9 %).

«Нұр-Сұлтан қаласының Білім басқармасы» ММ (бұдан әрі – Білім басқармасы) «Тұлек» деректер базасын құрды, онда колледж тұлектерінің бірнеше кезеңде жұмысқа орналасуына мониторинг жүргізіледі: біріншісі – жұмысқа орналастыруды және жұмыспен қамтуды талдау; екіншісі – дипломға сәйкес мамандықтар бойынша жұмысқа орналастыруды талдау; үшіншісі – Зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталықпен (ЗТМО) зейнетақы аударымдарының болуы бойынша деректерді салыстырып тексеру.

Қазіргі уақытта тұлектер мен әлеуетті жұмыс берушілердің өзара іс-қимылын қамтамасыз ету мақсатында колледждерде Мансаптық өсу және тұлектерді жұмысқа орналастыруға жәрдемдесу орталықтары құрылды.

Білім басқармасының білім беру порталында жыл сайын мамандықтар мен біліктіліктер бойынша күтілетін шығарылым туралы ақпарат орналастырылады.

«Нұр-Сұлтан қаласының Жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау басқармасы» ММ бірлесіп жұмыс берушілер, студенттер және қала мектептерінің оқушылары қатысатын бос жұмыс орындарының жәрменкесі өткізіледі.

Қала колледждерінің жұмысқа орналаспаған тұлектерімен Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің Халықты жұмыспен қамту орталығымен бірлесіп, оларды жастар практикасына тарту бойынша жұмыс жүргізілуде. 2020 жылы 350 адам жұмысқа орналастырылды (2019 жылы – 193 адам).

2020 жылдың қорытындысына сәйкес Нұр-Сұлтан қаласы бойынша жастар арасындағы жұмыссыздық деңгейі 4,6% болды.

Ағымдағы жылдың басынан бастап жастар арасынан 1 698 азамат өтініш білдіріп, жұмыссыздықтан әлеуметтік қорғау шарапарымен 1 381 адам қамтылды, оның ішінде тұрақты жұмысқа – 473 адам, жастар практикасына – 200 адам, әлеуметтік жұмыс орындарына – 29 адам, қоғамдық жұмыстарға – 679 адам, қысқа мерзімді оқытуға – 21 адам жіберілді.

Сонымен қатар, Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының әлеуметтік-мәдени даму мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы бұл бағытта проблемалық мәселелер бар екенін атап өтті.

Үәкілетті органдар дипломға сәйкес мамандық бойынша техникалық және көсіптік білім беру тұлектерін жұмысқа орналастыру жағдайын

бақыламайды. Бұл ақпарат мамандық түрлері бойынша кадрларға қажеттілікті болжаудың тиімділігін, техникалық және кәсіптік білім беру үшін мемлекеттік білім беру тапсырысының нәтижелілігін бағалауға мүмкіндік беретін еді.

Нұр-Сұлтан қаласында жұмыс істейтін жергілікті халықтың, шаруашылық құрылымдарының мұдделері мен сұраныстарын іске асыруға бағдарлана отырып, еңбек нарығының нақты сұраныстары мен экономиканың перспективалы бағыттарының көлемдері бойынша, сонымен қатар мамандықтар бойынша даму үрдістерін ескере отырып, жұмысшылар мен мамандарға деген қажеттілік болжамын есептеу әдістемесі жоқ.

Бұдан басқа, тәлімгерлерге қойылатын біліктілік талаптары, сондай-ақ кәсіпорында кадрларды даярлау деңгейінің оқыту саласында қойылатын нормаларға сәйкестігін бағалау туралы ақпарат жоқ. Жұмыс берушілердің мамандарды өз есебінен оқытуға мұдделілігінің төмен деңгейі байқалады. Білім беру мен жұмыс берушілердің, мұдделі тараптардың ұжымдық жауапкершілігі негізінде ТЖКБ мен дуальді оқытуды дамыту қажет.

Дуальді оқыту үшін тәлімгерлерді даярлауға білім беруді жаңғырту орталығының қатысу деңгейінің төмендігі байқалады. Білім беруді жаңғырту орталығының жұмыс істеуінде жалақының төмен деңгейі мен білікті қызметкерлердің жоқтығынан туындастын түйткілді мәселелер анықталды.

Жоғарыда баяндалғаның негізінде Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының әлеуметтік-мәдени даму мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТТИ:**

1. «Техникалық және кәсіптік білім беру тұлектерін дуалды оқытуды дамыту және іске асыру және жұмысқа орналастыру туралы» ақпарат назарға алынын.

2. Нұр-Сұлтан қаласының әкімдігіне ұсынылсын:

ТЖКБ тұлектерін дипломға сәйкес, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы шеңберінде мамандығы бойынша жұмысқа орналастыру туралы толық талдау ұсыну;

табысты тәжірибелерді пайдалана отырып, Нұр-Сұлтан қаласында жұмыс істейтін жергілікті халықтың, шаруашылық құрылымдардың мұдделері мен сұраныстарын іске асыруға бағдарлана отырып, еңбек нарығының нақты сұраныстарын және экономиканың перспективалы бағыттарының көлемдері бойынша да, мамандықтар бойынша да даму үрдістерін ескере отырып, жұмысшылар мен мамандарға деген қажеттілік болжамын есептеу әдістемесін әзірлеу;

дуальді оқыту шеңберінде тәлімгерлер үшін біліктілік талаптарын бекіту;

дуальді білім беру сапасын бағалау тәсілдері туралы деректер ұсыну;

дуальді білім беру шеңберінде окудан өткеннен кейін студенттерден жасырын кері байланыс құралын пайдалану мүмкіндігін қарастыру;

өңірлік кәсіпкерлер палатасының, салалық қауымдастықтардың барлық мұдделі тараптардың ұжымдық жауапкершілігін дамыту жөніндегі жұмысын

жандандыру, жұмыс беруші мен білім алушы үшін ынталандыру шараларын әзірлеу;

Білім беруді жаңғырту орталығының жұмысын жақсарту жөнінде ұсыныстар дайындау;

мемлекеттік білім беру тапсырысы шеңберінде ТЖКБ мамандарын даярлау жөніндегі мамандықтар тізбесін бекіту жөніндегі комиссия құрамына бейінді қауымдастықтарды енгізу;

кадрларға қажеттілік мәніне астананың 12 компаниясын («Самұрық-Қазына» АҚ құрамындағы акционерлік қогамдар, «Бәйтерек» УБХ, АСА аумағында жұмыс істейтін кәсіпорындар) зерделеу;

дуальді оқыту саласындағы заңнамаға өзгерістер енгізу бойынша орталық атқарушы органдарға өзге де ұсыныстар енгізу.

3. Қалалық мәслихатқа бір айлық мерзімде осы қаулы ұсынымдарының орындалуы жөнінде ақпарат беруді қамтамасыз ету.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының әлеуметтік-мәдени даму мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

**Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының
әлеуметтік-мәдени даму мәселелері
жөніндегі тұрақты комиссиясы
төрайымы**

А. Табулдина